

m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande remissen M2018/01322/R ”Verksamheter som kan undantas från anmälnings- och tillståndsplikt”

Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen utrett vilka verksamheter inom avfallsområdet som kan undantas från anmälnings- och tillståndsplikt och i stället låta verksamheten omfattas av allmänna regler. Översynen har skett mot bakgrund av hur avfallsdirektivet förhåller sig till svensk miljölagstiftning, samt hur vissa ändringar bör införas i svensk rätt för att Sverige ska uppfylla avfallsdirektivets krav på avfallshantering. Förslaget innebär att så kallade U-verksamheter bör omfattas av allmänna regler. En annan del av uppdraget är att utreda om det idag finns tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter som ur ett hälso- och miljöperspektiv istället skulle kunna omfattas av allmänna regler.

Tillstyrkanden och avstyrkanden

7.2.1 Lagring, krossning och annan mekanisk bearbetning inför återvinning av avfall som utgörs av jord- och bergmassor

Länsstyrelsen avstyrker denna del i det här tidiga skedet då intervallet av framförallt jordmassor som kan komma att omfattas av punkten ses som alltför brett (enligt rapporten utgörs förslaget av avfallstyper som inte klassas som farligt avfall, vilket innebär halter mellan jungfruliga och upp till haltgränsen för farligt avfall). Då det kan komma att handla om stora mängder lagrat, krossat och mekaniskt bearbetat material som läggs upp, medför avsaknaden av lokaliseringsprovning och risker med utlakning aspekter som gör att denna punkt bör utredas mycket närmare. Större delen av de förorenade jordmassor som uppkommer vid olika typer av efterbehandlingsprojekt som saneras med statliga bidragsmedel klassas till exempel som icke farligt avfall. Då det givetvis finns stora positiva aspekter med att kunna lagra, krossa och bearbeta ej förorenade massor som schaktas upp i större projekt utan att detta är anmälnings- eller tillståndspliktigt så välkomnas en mer uttömmande utredning av denna punkt.

7.2.2 Lagring, sortering samt krossning och annan mekanisk bearbetning inför återvinning av avfall som utgörs av betong, tegel, klinker och keramik

Länsstyrelsen tillstyrker Naturvårdsverkets förslag förutsatt en fungerande kvalitetssäkring (ursprungsdokumentation) införs genom de allmänna reglerna.

7.2.3 Lagring samt krossning och annan mekanisk bearbetning inför återvinning av avfall som utgörs av asfalt

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att undanta lagring, krossning och annan mekanisk bearbetning av avfall som utgörs av asfalt inför återvinning. Det är stor risk att sådana massor innehåller föroreningar. Av den orsaken förespråkas att anmälningsplikt ska finnas för avfallsslaget då den bland annat ger möjlighet att göra bedömningar kring provtagningar, täta ytor för lagring och hur lakvatten ska hanteras.

7.3.1 Användning av icke-förorenad jord och annat naturligt material på den plats där grävningen utfördes.

Länsstyrelsen tillstyrker med viss tveksamhet införande av allmänna regler för dessa verksamheter. Ett stort antal projekt med stora mängder material kommer att omfattas, såsom ny- och ombyggnation av vägar, järnvägar, bostäder, köpcentra och industrilokaler. Det finns ingen definition på vad en icke-förorenad jord är annat än att det är ett snävare begrepp än icke-farligt avfall. De allmänna reglerna måste därför definiera vad som avses med en icke-förorenad jord. Med tanke på att det rör sig om stora mängder material är det viktigt att den del som inte är att betrakta som ”icke-förorenad” avskiljs och tas om hand särskilt.

7.3.2 Återvinning av vissa avfallsslag för anläggningsändamål.

Länsstyrelsen avstyrker införandet av allmänna regler för dessa verksamheter, särskilt för återvinning av förorenade jordmassor. Det blir troligen svårt att upprätta allmänna regler som i tillräcklig grad reglerar verksamheterna.

Större delen av de förorenade jordmassor som uppkommer vid olika typer av efterbehandlingsprojekt klassas som icke farligt avfall. Hur stor del av dessa som kan

betraktas som ”lätt förorenade” är oklart eftersom någon definition av begreppet lätt förorenade saknas i dagsläget. De allmänna reglerna behöver därför ha ett tydligt definierat tillämpningsområde vad avser avfallstyper, föroreningsnivå och anläggningstyp.

7.4.1 Aerob biologisk behandling

Länsstyrelsen tillstyrker Naturvårdsverkets förslag.

7.4.2 Anaerob biologisk behandling

Länsstyrelsen tillstyrker med viss tveksamhet Naturvårdsverkets förslag eftersom det kan vara svårt att upprätta allmänna regler som i tillräcklig grad reglerar verksamheterna.

Gårdsbaserade biogasanläggningar byggs dessutom huvudsakligen i anslutning till tillstånds- eller anmälningspliktiga djuranläggningar och prövas då tillsammans med djurhållningen. Det torde därför vara relativt få anläggningar som skulle omfattas av de allmänna bestämmelserna.

7.5.1 Förbränningsanläggningar som kan undantas anmälningsplikt

Länsstyrelsen tillstyrker Naturvårdsverkets förslag

Generella synpunkter

Övergripande är Länsstyrelsen positiv till att inte ha onödiga krav på verksamheter som medför ringa miljöpåverkan och att samtidigt lyfta in dem som står helt utanför reglering. Det finns dock redan idag generella problem med hantering av massor från schaktentreprenader. Bedömningar kring föroreningsinnehåll i massor och vilken grad av återvinning som är möjlig är svåra att göra/ensa även då anmälnings- och tillståndsplikt råder. Därför kommer det att vara mycket viktigt att de generella reglerna som föreslås att tas fram är tydliga och inte kan misstolkas.

Naturvårdsverkets förslag om allmänna regler kan också ge en tidsbesparing för tillsynsmyndigheten och bättre miljönytta på sikt. De allmänna reglerna kommer dock att innebära att lokaliseringsprövningen blir lidande. Naturvårdsverket föreslår att det ska finnas avståndsangivelser i de generella regler som ska gälla för vissa verksamheter, vilket är bra. Det är medtaget i förslaget att registrering (hos kommunen) ska ske av de verksamheter som omfattas av de allmänna reglerna. Då kan tillsynsmyndigheterna ha möjlighet att vid behov ha synpunkter på lokaliseringen i samband med registreringen. Registrering ska ske i god tid innan verksamheten startar. Hur denna registrering mer i detalj ska gå till och vad den ska innebära behöver utredas och beskrivas tydligare. Då Finland och Danmark redan har generella regler med registrering kan Naturvårdsverket snekla på dessa länders lösning.

Under 3.2.5 framgår att Naturvårdsverket gör bedömningen att kommunerna bör vara ansvariga för tillsynen över verksamheter som skulle komma att omfattas av allmänna regler. Den behandling som föreslås vara undantagen från anmälningsplikt finns i många fall även vid tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter varpå det vore lämpligt att de som bedriver tillsyn på dessa verksamheter även ser till att de följer de allmänna reglerna t.ex. vid masshantering inom fastigheten. Tillsynsmyndigheten som ska se över att reglerna följs kan då också vara Länsstyrelsen, d.v.s. för A- och B-verksamheter som även har C-verksamheter inom verksamhetsområdet.

En fördel med allmänna regler är tillsynsmyndigheternas handläggning skulle kunna underlättas. Det är ofta svårt för tillsynsmyndigheterna att avgöra vilka provtagningar och analyser som behövs för att avgöra om ett avfall kan användas i anläggningsändamål eller ej. Om de allmänna reglerna tydligt anger hur provtagning och analys ska göras kan tillsynsmyndigheternas arbete underlättas avsevärt.

Länsstyrelsen konstaterar att Naturvårdsverkets uppdrag inte omfattat analys av gällande bestämmelser om vad som avses med deponering enligt 5 § avfallsförordningen. Naturvårdsverket har således inte utrett om gällande ett - respektive treårsgräns för när lagring av avfall övergår till att vara deponi kan eller bör ändras vilket hade varit önskvärt.

Om allmänna regler blir aktuella att ta fram i enlighet med detta förslag är det lämpligt att Naturvårdsverket bemyndigas att ta fram dessa.

De som deltagit i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av chefen för avdelningen Tillväxt- och miljö Eva Brynolf, efter föredragning av chefen för Miljöenheten Åsa Axheden.

Handlingen är fastställd i Länsstyrelsens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd